

Tabelul divergențelor

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova

Instituția	Conținutul obiecțiilor	Decizia/explicatia
<p style="text-align: center;">I</p> <p>Ministerul Finanțelor nr. 11/1-2/09 din 07.11.2017</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p>La pct.15, al.2 (Anexa nr.1), urmează de exclus cuvintele „Fondurile speciale,„ Conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 di 25 iulie 2014, Fondul ecologic național și cel de dezvoltare regională sunt programe de cheltuieli bugetare, parte componentă ale bugetului de stat.</p> <p>Cât privește costurile estimate, informăm că în lipsa calculelor justificative, este imposibil de a aprecia corectitudinea acestora.</p> <p>Concomitent cu aceasta, considerăm oportun ca proiectul în cauză să fie avizat, în contextul, reformelor inițiate în cadrul autorităților publice centrale.</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p>Se acceptă. Cuvintele „Fondurile speciale,, au fost excluse și înlocuite cu „Bugetul de stat,,.</p> <p>Se acceptă. Costurile, indicate în Anexa 2, au fost estimate în baza experienței elaborării CBTM în domeniu și cu participarea experților UE.</p> <p>Se acceptă. Proiectul Hotărârii a fost transmis la avizare conform procedurii și a ținut cont de reforma autorităților publice centrale și a instituțiilor de mediu.</p>
<p>Biroul Național de Statistică nr. 15-03-98 din 10.11.2017.</p>	<p>Următoarele obiecții și propuneri la anexa nr. 2 la proiectul hotărârii:</p> <p>1). Acțiunea nr. 12 de divizat în două acțiuni separate în următoarea redacție:</p> <p>Elaborarea indicatorilor de eficiență energetică. Instituție responsabilă de indicat Agenția pentru Eficiență Energetică, care are ca sarcină elaborarea și diseminarea indicatorilor de eficiență energetică.</p>	<p>Se acceptă. Acțiunea 12 din Anexa 2 a fost modificată corespunzător.</p>

	<p>Elaborarea datelor statistice vizând consumul de energie. Instituție responsabilă de indicat Biroul Național de Statistică, care are ca sarcină elaborarea și diseminarea datelor vizând consumul de resurse energetice.</p> <p>2). La acțiunea nr. 92 menționăm, că BNS nu are capacități de a produce statistici în domeniul economiei verzi. Pentru aceste scopuri este necesară asistența tehnică respectivă (studierea normelor internaționale, a metodelor de colectare/producere a indicatorilor respectivi, experienței altor state; elaborarea metodologiei/conceptelor/definițiilor, instrumentarului statistic etc.) Reieșind din faptul că proiectul Hotărârii se referă la anii 2017-2019, perioada insuficientă pentru producerea de statistici în domeniul economiei verzi propunem următoarea redacție a acțiunii 92:</p> <p>Denumirea acțiunii “92. Elaborarea de metodologii și instrumentar statistic pentru producerea de statistici în domeniul economiei verzi”.</p> <p>Indicator de monitorizare: Metodologii și instrumentar statistic elaborat și aprobat.</p>	<p>Se acceptă. Acțiunea 92 a fost modificată, corespunzător.</p>
<p>Institutul de Ecologie și Geografie nr. 249 din 10.11.2017</p>	<p>Institutul de Ecologie și Geografie a apreciat pozitiv versiunea curentă a Foii de parcurs privind promovarea economiei verzi și a Planului de acțiuni al acesteia.</p> <p>Documentul elaborat se bazează pe un suport teoretic și metodologic solid, iar cadrul conceptual este bine definit.</p> <p>Sunt clar formulate viziunea, scopul și obiectivele promovării economiei verzi în condițiile actuale în republica Moldova.</p> <p>Sunt utilizați cei mai relevanți indicatori de măsurare și monitorizare</p>	<p>Se acceptă. Propunerile au fost integrate în text.</p>

a gradului de înverzire/ecologizare a economiei (OECD, EU, Banca Mondială). Acest avantaj va reda documentului o semnificație aplicativă înaltă și va contribui la implementarea mai eficientă a politicilor de mediu.

Educația și cercetarea ecologică sunt concepute drept instrumente cheie de promovare a economiei verzi și de ajustare a politicilor publice și sectoriale în acest sens.

Sunt formulate măsuri și acțiuni concrete de ecologizare a programelor curriculare și preuniversitare și universitare, majorarea a fondului de ore pentru disciplinele ecologo-economice, finanțarea pregătirii specialiștilor în domeniul economiei și managementului de mediu etc.

Majoritatea obiecțiilor și sugestiilor expuse de IEG în februarie 2017 au fost luate în considerație și incluse în conținutul documentului respectiv actualizat.

Totodată, solicităm repetat să fie extinsă lista indicatorilor cu referință la starea componentelor biodiversității, în special a celor aflate în afara fondului silvic de stat, inclusiv spațiile verzi, fâșiile riverane, fâșiile de protecție a câmpurilor agricole și a rețelei de transport.

Planul de măsuri trebuie să conțină măsuri și acțiuni speciale la nivelul ramurilor industriale și agricole, în special din zootehnie.

Este necesară o evaluare suplimentară a termenilor, costurilor și efectelor (impactelor) realizării măsurilor și acțiunilor indicate, precum și utilizarea în acest scop, a analizei cost-eficiență.

Este neapărat necesară ecologizarea sistemului național de conturi, elaborarea și aplicarea formularelor contabile și rapoartelor

Se acceptă. Lista indicatorilor din Tabelul nr. 3 din pct. 16.1 a fost completată cu indicatorii propuși.

Se acceptă. Măsurile legate de promovarea agriculturii ecologice în sectorul zootehnic a fost incluse în anexa 2, pct. 26 și 27.

Se acceptă. Termenii și costurile incluse în anexa 2 au fost ajustate în conformitate cu reforma administrației publice centrale.

Se acceptă. Acțiunea data a fost inclusă în

<p>Cancelaria de Stat nr. 21-06-8479 din 10.11.2017</p>	<p>financiare ajustate în acest sens.</p> <p>Prin prezenta, ca urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Foii de parcurs privind promovarea economiei „verzi” în Republica Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. expunem următoarele obiecții și propuneri.</p> <p><u>La partea dispozitivă a proiectului hotărârii:</u></p> <p>Ținând cont de Regurile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.33 din 11.01.2007. în titlu și pe tot parcursul documentului, a substitui sintagma „Foia de parcurs” prin sintagma „Programul privind promovarea economiei „verzi” în Republica Moldova”.</p> <p>Clauza de emitere urmează a fi ajustată la prevederile art. 52 din Legea nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.</p> <p>Pct.2. și 3 se vor expune în următoarea redacție:</p> <p>...2. Ministerele și autoritățile administrației publice centrale, responsabile de realizarea Programului și a Planului de acțiuni sus-menționate:</p> <p>vor întreprinde măsurile convenite pentru realizarea în termen a acțiunilor fixate;</p> <p>vor asigura planificarea bugetară anuală și pe termen mediu a mijloacelor financiare necesare pentru implementarea Planului de acțiuni;</p> <p>vor prezenta Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului anual, până la data de 1 martie, raportul cu privire la realizarea acțiunilor prevăzute în Plan.</p> <p>3. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului va asigura monitorizarea și coordonarea procesului de realizare a Planului de</p>	<p>Anexa 2, pct. 94.</p>
		<p>Se acceptă. Denumirea documentului a fost substituită, iar pe tot parcursul documentului s-a ținut cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.33 din 11.01.2007.</p> <p>Se acceptă. Clauza de emitere a fost ajustată conform prevederilor art. din Legea nr. 317-XV din 18 iulie 2003.</p> <p>Se acceptă. Punctele 2 și 3 au fost expuse în redacția propusă.</p>

acțiuni pentru implementarea Programului privind promovarea economiei „verzi” în Republica Moldova și va prezenta Guvernului anual, până la data de 1 aprilie, raportul generalizat cu privire la monitorizarea realizării Planului de acțiuni.”

Proiectul hotărârii urmează a fi revăzut în vederea înlăturării greșelilor gramaticale și stilistice.

Foaia de parcurs privind promovarea economiei verzi în Republica

Moldova:

Obiectivele urmează a fi reformulate SMART, astfel încât ulterior să poată fi monitorizată și evaluată eficiența implementării documentului (Foaie de parcurs/Program).

În Partea introductivă, alin.4, sintagma „Proiectul documentului...” urmează a fi substituită prin sintagma „Documentul...”.

Recomandăm descifrarea pe tot parcursul textului a abrevierilor utilizate.

De asemenea, este necesară analiza SWOT (puncte forte, puncte vulnerabile, oportunități și riscuri), întru asigurarea perfecționării procesului decizional, diminuării riscurilor etc.

Părțile componente ale programului urmează a fi aduse în concordanță cu pct.11 din Regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, aprobate prin HG nr.33 din 11 ianuarie 2007, inclusiv acestea vor include etapele și termenele de implementare.

Ținem să menționăm că. Anexa nr.1 la care se face referință în text (pag.20). lipsește.

Cap. III.

Se acceptă. Greșelile stilistice și gramaticale au fost corectate în proiectul HG.

Se acceptă. Obiectivele au fost reformulate în formatul SMART.

Se acceptă. A fost modificat.

Se acceptă. Abrevierile utilizate sunt descifrate în text.

Se acceptă. Analiza SWOT a fost inclusă.

Se acceptă. Documentul a fost adus în concordanță cu prevederile HG nr.33 din 11 ianuarie 2007.

Se acceptă. Referința indicată a fost exclusă.

<p>Se acceptă. Titlul secțiunii a fost modificat, corespunzător și textul a fost revizuit.</p> <p>Se acceptă. Textul capitolelor a fost revăzut, corespunzător.</p> <p>Se acceptă. Datele statistice au fost actualizate.</p>	<p>A prevedea secțiunile „Cadrul normativ ce reglementează domeniul economiei „verzi” și protecției mediului” și respectiv. “Structura instituțională”, revizuiind integral actuala redacție.</p> <p>Totodată, recomandăm la pct. 5-13 respectarea consecutivității și logicii conform tematicii abordate (de ex. sectoriale [eficiența energetică; agricultura ecologică; transportul durabil; Industria „verde”; Producția și consumul durabil etc.], mediu [ecologizarea IMM-lor], achiziții publice, educație/comunicare [educația pentru dezvoltare durabilă; sensibilizarea publicului și integrarea principiilor economiei verzi etc.], inclusiv structurarea textului după același format și asigurarea uniformizării expunerii materialului (ex.: se propune expunerea informației în următoarea consecutivitate: caracteristica generală/introducere, prezentarea datelor statistice relevante, provocări/probleme (după caz), măsuri generale/specifice propuse etc.).</p> <p>Datele statistice pe întreg textul urmează a fi actualizate (la moment, acestea se limitează la anul 2015 sau chiar anul 2014).</p> <p><u>Cap. IV:</u></p> <p>La pct.15 sintagma „Costurile de implementare” va fi substituită prin sintagma „Estimarea generală a costurilor” și respectiv, conținutul punctului va fi ajustat la subiect.</p> <p>La subpct. 16.1 a revedea Tabelul nr.3 „Lista scurtă a Indicatorilor Creșterii „Verzi” pentru RM” (la moment, nu toate colonițele sunt completate cu indicatorii creșterii „verzi”).</p> <p>La subpct. 16.3. <i>Raportare</i>: a menționa că, MADRM va elabora raportul anual privind implementarea Foii de parcurs și îl va prezenta Guvernului spre informare în termenul prevăzut.</p> <p>Totodată, recomandăm să fie efectuate corectări în denumirile</p>
<p>Se acceptă. Sintagma indicată a fost modificată și textul completat.</p> <p>Se acceptă. Tabelul a fost revăzut și completat.</p> <p>Se acceptă. Subpunctul 16.3 a fost completat.</p> <p>Se acceptă. Corectările au fost incluse.</p>	<p>La pct.15 sintagma „Costurile de implementare” va fi substituită prin sintagma „Estimarea generală a costurilor” și respectiv, conținutul punctului va fi ajustat la subiect.</p> <p>La subpct. 16.1 a revedea Tabelul nr.3 „Lista scurtă a Indicatorilor Creșterii „Verzi” pentru RM” (la moment, nu toate colonițele sunt completate cu indicatorii creșterii „verzi”).</p> <p>La subpct. 16.3. <i>Raportare</i>: a menționa că, MADRM va elabora raportul anual privind implementarea Foii de parcurs și îl va prezenta Guvernului spre informare în termenul prevăzut.</p> <p>Totodată, recomandăm să fie efectuate corectări în denumirile</p>

etelor normative la care autorul face referință.

Planul de acțiuni:

Obiectivele (generale și specifice) vor fi corelate cu cele fixate în Program. De asemenea, acțiunile prezentate într-o manieră generalizată, urmează a fi reformulate în mod concis, bine focusat pe obiectivele generale pentru a oferi repere constante la evaluarea rezultatelor scontate.

La compartimentul „Termenele de realizare a acțiunilor”, se impune excluderea unor astfel de termene precum „2018-2020”. Totodată, având în vedere că majoritatea termenelor limită sunt stabilite în mod discreționar (anuali), ceea ce nu corespunde principiilor monitorizării și evaluării, este necesar de a stabili termene concrete, succesive.

Urmează a fi revizuită lista instituțiilor responsabile de implementare acțiunilor fixate în Plan (CS, primăriile municipiilor/orașelor, NCPP-Moldova, ODIMM, APC, APL, etc).

La compartimentul „Indicatorii de monitorizare”, este necesară o argumentare bazată pe calitate și eficiență.

La Partea componentă „Costuri”/„Surse de finanțare” se recomandă delimitarea compartimentului în trei subcompartimente (alocații bugetare, surse externe, buget neacoperit), cu stabilirea sumelor necesare per sursă de finanțare.

Atragem atenția că este necesar a revedea costurile indicate (ex.: la obiectivul specific 1, acțiunea nr.10, nu este clar cum a fost estimat costul de 100 mii lei și care este relevanța, având în vedere că mijloacele financiare sunt destinate pentru organizarea unor ședințe ale Consiliului Național pentru Dezvoltare Durabilă).

Nota informativă:

Se acceptă. Obiectivele au fost racordate.

Se acceptă. Termenii au fost revăzuți.

Se acceptă. Lista instituțiilor responsabile de implementarea acțiunilor fixate în Plan a fost revizuită și ajustată.

Se acceptă. Indicatorii au fost ajutați.

Se acceptă. Compartimentul a fost completat cu delimitarea: alocații bugetare, surse externe, buget neacoperit

Se acceptă. Costurile au fost revăzute și textul modificat.

	<p>La pct. 5. recomandăm substituirea sintagmei „Strategiile de cheltuire pentru anii 2018-2020 în domeniile de competență” prin sintagma „Strategiile sectoriale de cheltuieli pentru anii 2018-2020”.</p> <p>Totodată, în Notă se va face referință la faptul că a fost asigurată transparența decizională prin plasarea proiectului pe pagina web a ministerului, la rubrica „Transparența decizională”.</p> <p>Concluzie: proiectul necesită o îmbunătățire substanțială, cu înlăturarea lacunelor și respectarea întocmai a prevederilor Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și ale Hotărârii Guvernului nr.33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici.</p>	<p>Se acceptă. Sintagma a fost substituită.</p> <p>Se acceptă. Referința la asigurarea transparenței în procesul decizional a fost inclusă.</p> <p>Se acceptă. Textul a fost îmbunătățit.</p>
<p>Ministerul Economie și Infrastructurii, nr. 04-7367 din 23.11.2017</p>	<p>Urmare demersului nr.01/01-1215 din 26.10.2017, referitor la examinarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Foii de parcurs privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementare a acesteia, Ministerul Economiei și Infrastructurii, în limita competenței funcționale deținute, comunică următoarele.</p> <p>Cu titlu de obiecții cu caracter general, ținem să remarcăm că noțiunea de <i>Foaie de parcurs</i>, nu este reglementată în legislația națională prin nici un act normativ. Or, în Hotărârea Guvernului nr.33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici (în continuare HG 33/2007), sunt prevăzute doar 4 documente de politici: <u>Concepția</u>, <u>Strategia</u>, <u>Programul și Planul</u>. Din acest considerent, propunem redenumirea documentului din <i>Foaie de parcurs</i> în <i>Program național</i> astfel încât</p>	<p>Se acceptă. Denumirea documentului a fost modificată.</p>

să corespundă prevederilor legislației în vigoare invocate. Mai mult ca atât, în HG 33/2007 se definește expres noțiunea de *program*, care reprezintă o succesiune de operațiuni concrete, servind drept instrument de implementare a politicilor, cu obiective clar definite, resurse necesare, grupuri-țintă și termene de realizare.

Conținutul proiectului în cauză, este în concordanță cu politicile economice și cu prevederile strategice actuale în domeniu, implementate la nivel național. Totodată, considerăm necesar de specificat în titlul proiectului de hotărâre de Guvern, perioada de implementare a documentului respectiv (*pentru anii 2018-2020*).

Pe parcursul textului proiectului, se regăsesc referințe la documente de politici, precum ar fi “Strategia națională de dezvoltare Moldova 2020”, “Strategia de mediu 2014-2023”, “Strategia națională de dezvoltare regională pentru anii 2016-2020”, “Strategia de dezvoltare a sectorului ÎMM”. Astfel, întru respectarea normelor de redactare a actelor normative, recomandăm specificarea actului normativ/legislativ prin care au fost adoptate documentele menționate.

Capitolul III. Integrarea instituțională și sectorială a economiei verzi

La punctul 5 “Eficiență energetică”

Propunem modificarea denumirii punctului 5 „*Eficiența energetică*” după cum urmează „*Eficiența energetică și sursele de energie regenerabilă*”, dat fiind că acest compartiment tratează atât subiectul eficienței energetice cât și cel al surselor regenerabile de energie.

La alin.6), propunem redactarea frazei „*Pe parcursul ultimilor zece ani, ratele medii anuale de creștere a consumului primar și final de energie au atins valoarea de 0.5% și, respectiv, 1.4%.*” după cum

Se acceptă. Perioada de implementare a fost indicată în Hotărârea de Guvern.

Se acceptă. Au fost introduse modificările respective.

Se acceptă. Denumirea a fost modificată

Se acceptă. Textul a fost modificat.

urmează „Pe parcursul ultimilor șase ani, ratele medii anuale de creștere a consumului de energie primară și consumului final de energie au atins valoarea de 0,5% și, respectiv, 1,14%.”, reieșind din faptul că în anul 2013, Biroul Național de Statistică a modificat metoda de prezentare și calculare a informației din balanța energetică.

În continuare, alin. 6), tabelul 1, urmează a fi actualizat conform datelor expuse mai jos, pentru perioada anilor 2010-2015:

Tabelul 1. Evoluția consumului primar și final de energie în Republica Moldova

Consum, ktep	2010	2011	2012	2013	2014
Energie Primară	2294	2353	2267	2318	2319
Final	2006	2083	2007	2065	2059

Sursa: BNS. Balanța energetică a Republicii Moldova, 2016.

De asemenea, la alin.6), propunem redactarea frazei și actualizarea datelor „80% din energia electrică procurată a fost importată din regiunea transnistreană; și 93% din energia electrică produsă local s-a bazat pe combustibil importat” după cum urmează „80% din energia electrică consumată a fost importată; și 98% din energia electrică generată local s-a bazat pe combustibil importat”.

Considerăm oportună comasarea alin.8), alin.11), și alin.14) într-un singur alineat, care va prevedea atât acțiunile de sporire a eficienței energetice cât și cele de promovare a surselor de energie regenerabilă, dat fiind că conținutul acestora este semantic identic. Astfel, alineatul va avea următorul conținut:

“8) Reducerea consumului de energie în Republica Moldova și valorificarea surselor de energie regenerabilă ar putea fi realizată

Se acceptă. Tabelul a fost completat și ajustat.

Se acceptă. Textul și datele au fost modificate.

Se acceptă. Textul alineatului a fost schimbat, după cum a fost propus.

prin următoarele:

- a) reducerea intensității energetice în sectorul locuințelor, industriei, transportului și agriculturii;
- b) introducerea standardelor de eficiență energetică;
- c) modernizarea sistemului și infrastructurii energetice;
- d) implementarea tehnologiilor eficiente energetic;
- e) promovarea producerii de energie din surse regenerabile;
- f) producerea de energie electrică și termică prin cogenerare de înaltă eficiență;
- h) majorarea performanței energetice a clădirilor (eficientizarea utilizării energiei electrice, optimizarea și reducerea pierderilor de energie termică);
- i) dezvoltarea unei piețe competitive de servicii în domeniul energetic”.

La Planul de Acțiuni

La obiectivul specific 1, pct.8, indicatorul de monitorizare „creșterea cu 100% a cotei produselor eficiente din punct de vedere energetic pe piața internă” necesită a fi modificat precum urmează „transpunerea a 100 % în cadrul normativ național a regulamentelor de proiectare și etichetare energetică a produselor cu impact energetic conform angajamentelor asumate față de Comunitatea Energetică”.

Totodată, sugerăm includerea unui punct nou care va avea următorul conținut:

Nr Acțiuni	Perioada	Instituția responsabilă	Indicatori de monitorizare	Costuri estimat/lei
------------	----------	-------------------------	----------------------------	---------------------

Se acceptă. Punctul nou a fost inclus.

Se acceptă. Obiectivul a fost modificat.

Supravegherea pieței sub aspectul respectării prevederilor legislației incidente în domeniul etichetării energetice	2019	Agenția Protecția Consumatorilor	Nr. de controale organizate. Nr. de proceduri testate	Conform limitelor aprobate în bugetul de stat	Bugetul de stat
	<p>De asemenea, este necesar excluderea pct.11, prevăzut la Obiectivul specific 2, din considerentul că, mecanismul de coordonare a acțiunilor în domeniul eficienței energetice are la zi forma Planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1471 din 30.12.2016. De precizat că, anual Agenția pentru Eficiență Energetică colectează informații de la toate instituțiile vizate și elaborează raportul privind nivelul de îndeplinire a acestuia.</p> <p><u>La punctul 6. "Ecologizarea IMM-urilor"</u></p> <p>Este necesar actualizarea constatărilor privind evoluția dezvoltării sectorului IMM, inclusiv pentru anii 2015-2016, deoarece evoluțiile din ultimii 2 ani arată o dinamică pozitivă de dezvoltare a sectorului IMM.</p> <p>Alin.16), propunem să fie completat cu următoarea provocare/problemă a sectorului IMM: "lipsa instrumentelor financiare accesibile pe durată lungă de timp pentru investirea în implementarea principiilor economiei verzi".</p> <p>Alin.17), <i>literele b) și h)</i>, propunem să fie reformulate precum urmează: "<i>litera b) elaborarea unui plan național cu privire la ecologizarea IMM-urilor pentru adaptarea acestora la tranziția spre o economie verde prin promovare, schimb de bune practici și</i></p>			<p>Se acceptă. Punctul 11 din proiectul inițial a fost exclus.</p> <p>Se acceptă. Textul alineatului a fost reformulat.</p>	<p>Se acceptă. Textul alineatului a fost reformulat.</p>

mobilizare de fonduri” și “litera h) elaborarea și dezvoltarea metodologiei de selectare și completare a bazei de date statistice privind ecologizarea ÎMM”.

La Planul de Acțiuni

La obiectivul specific 3, pct.17, propunem următoarea formulare a acțiunii: “Integrarea activităților necesare dezvoltării economiei verzi pentru ÎMM în planurile de dezvoltare a organizațiilor de resort ca prioritate în cadrul evaluării Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020” și elaborării SND 2030”.

În continuare, la același punct, urmează de exclus indicatorii de monitorizare “informații și articole elaborate și diseminate cu privire la dezvoltarea economiei verzi pentru ÎMM (numărul de articole și informații publicate); instruirii și evenimente în cadrul cărora va fi promovată dezvoltarea economiei verzi pentru ÎMM (numărul de evenimente și numărul de participanți)” deoarece aceștia nu sunt corelați cu acțiunile specifice obiectivului.

La pct.18, după sintagma “elaborarea unui program național” urmează a fi incorporate cuvintele “de suport”, și în continuare după text.

La pct.19, indicatorul de monitorizare “documente de politici și planuri de acțiuni elaborate și puse în aplicare”, nu este corelat cu acțiunea.

La pct.21 la indicatorii de monitorizare, sintagma “pagina web dezvoltată” se completează cu cuvântul “și menținută”. De asemenea, se va include un nou indicator “numărul de vizitatori și de accesări ai paginii web”.

La pct.22, la rubrica instituții responsabile, se va completa cu “Biroul Național de Statistică”.

Acțiunea de la pct.24, urmează a fi reformulată după cum

Se acceptă. Acțiunea a fost reformulată.

Se acceptă. Indicatorii propuși au fost excluși

Se acceptă. Cuvintele propuse au fost incorporate.

Se acceptă. Indicatorul dat a fost exclus

Se acceptă. Indicatorii au fost modificați, corespunzător

Se acceptă. A fost completat.

urmează: *“Elaborarea și dezvoltarea metodologiei de selectare și completare a bazei de date statistice privind ecologizarea IMM”*, iar în calitate de indicatori vor fi incluși *“metodologie elaborată; proces de colectare a datelor stabilit; indicatori raportați și analizați”*.

La punctul 10. “Dezvoltarea regională și construcțiile”

Considerăm judicios divizarea compartimentului respectiv în două compartimente separate, dat fiind că domeniile de dezvoltare regională și construcții au fost delimitate urmare reformei administrației publice centrale.

Astfel, conform pct. 6 al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.690 din 30 august 2017, *ministerul realizează funcții în domeniul construcțiilor*. Pe când, reieșind din prevederile pct.6 al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.695 din 30 august 2017, *MADRM realizează funcții în domeniul dezvoltării regionale și rurale*.

La Planul de Acțiuni

La obiectivul specific 7, acțiunea 51 urmează a fi reconsiderată după cum urmează *“monitorizarea elaborării planurilor urbanistice generale, care să integreze abordările ecologice și ale economiei verzi în toate sectoarele”*. Concomitent, acțiunea necesită a fi pusă în sarcina subdiviziunii de ramură din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii, iar indicatorul de monitorizare urmează a fi substituit cu *“1 raport anual elaborat”*.

De asemenea, la acțiunile de la punctele 52, 53 și 57, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului urmează

Se acceptă. Textul acțiunii și indicatorul au fost modificate, corespunzător

Se acceptă. Punctul a fost divizat.

Se acceptă. Acțiunea, instituția responsabilă și indicatorul au fost modificate.

<p>Asociația Obștească BIOS, din 09.11.2017</p>	<p>a fi exclus de la rubrica instituție responsabilă, dat fiind că aceste măsuri țin de competența subdiviziunii de ramură din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii.</p> <p>Totodată, acțiunea de la pct.53 necesită a fi reformulată după cum urmează “<i>monitorizarea elaborării planurilor urbanistice</i>”; și în continuare după text. Iar indicatorul de monitorizare urmează a fi substituit cu “<i>1 raport anual elaborat</i>”.</p> <p>Capitolul IV. Implementarea și monitorizarea economiei verzi</p> <p>La pct.16.3, alin.48), la sintagma “<i>grupul de lucru va evalua periodic nivelul de realizare a indicatorilor și obiectivelor</i>”, considerăm oportun revizuirea cuvântului “<i>periodic</i>” care lasă loc de interpretare și poartă caracter declarativ. Astfel, menționăm că, urmează a fi concretizată frecvența evaluării (<i>ex. lunar, trimestrial, semestrial, anual, etc</i>).</p> <p>Suplimentar, la același punct, alin.49), considerăm necesar desfășurarea detaliată a procedurii de <i>Raportare</i>. Or, în proiect nu este clar prevăzut mecanismul prin care instituțiile responsabile de implementare, vor prezenta informația privind realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiuni. În acest sens, considerăm că este relevant ca MARDM să fie instituția responsabilă de recepționarea informației și generarea rapoartelor finale .</p>	<p>Se acceptă. A fost modificat.</p> <p>Se acceptă. Acțiunea și indicatorul au fost modificate.</p> <p>Se acceptă. Frecvența – anual.</p> <p>Se acceptă. A fost detaliata procedura, conform propunerilor de la Cancelaria de Stat, cu includere în text și textul Hotărârii Guvernului.</p>
	<p>AO BIOS susține proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Foi de parcurs privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de realizarea acesteia, deoarece implementarea activităților incluse în documentele respective vor aduce doar beneficii Republicii Moldova.</p>	

	<p>Totodată, va fi foarte dificil de monitorizat și evaluat în ce măsură acțiunile respective vor fi realizate, deoarece nu există un sistem de monitoring și evaluare pentru a urmări realizarea indicatorilor în diferite ramuri ale economiei naționale. Astfel, în Republica Moldova nu se realizează monitoring-ul solului și nu se va putea dovedi că au avut loc careva schimbări (de îmbunătățire, sau de menținere a fertilității solului).</p> <p>Totodată, nu există formulare statistice ca activitățile economiei verzi să fie raportate de către agenții economici. Ca exemplu, nu există sistemul de colectare și evaluare a datelor privind implementarea practicilor de agricultură conservativă sau ecologică, iar datele existente în unele întreprinderi (de exemplu la întreprinderile de certificare a agriculturii ecologice) nu sunt transparente), astfel ușor se va putea de manipulat cu datele respective.</p> <p>Astfel, pentru promovarea economiei verzi în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementarea acesteia este necesar concomitent de creat un sistem integrat de monitorizare și evaluare a indicatorilor economiei verzi, precum și de asigurat transparența acestora.</p>	<p>Se acceptă. Indicatorul a fost inclus în Tabel.</p> <p>Se acceptă. Acțiunea a fost completată.</p> <p>Se acceptă. Propunerile au fost incluse în capitolul monitorizare.</p>
<p>Ministerul Sănătății, Muncii, Protecției Sociale și Familiei, nr. 01-10/892 din</p>	<p>Lipsă de propuneri și obiecții.</p>	

<p>13.11.2017</p>	
<p>Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, nr. 07/12-7639 din 09.11.2017 (primită la MADRM pe 20.11.2017)</p>	<p>Ministerul Educației, culturii și cercetării susține proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Foii de parcurs privind promovarea economiei verzi în Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementarea acesteia.</p> <p>Totodată, propune unele modificări și completări în planul de acțiuni cu privire la implementarea Foii de parcurs privind promovarea economiei verzi pentru anii 2018-2020:</p> <p>Acțiunea nr. 58, în coloana Acțiuni, sintagma „școli, colegii și universități”, să se substituie cu sintagma „instituțiile de învățământ primar, secundar general și profesional tehnic”; în coloana Indicatori de monitorizare după cuvântul „manuale”, să se suplimenteze cu sintagma „/suporturi didactice,,.</p> <p>Textul acțiunii nr. 59 să se expună în următoarea redacție: „Elaborarea și integrarea recomandărilor privind educația ecologică și educația pentru dezvoltare durabilă în programele de studii pentru învățământul profesional tehnic și superior. Includerea în curriculumul specialităților economice a disciplinelor pentru promovarea economiei verzi atât la ciclul I, studii superioare de licență, cât și la ciclul II, studii superioare de masterat, precum economia mediului, managementul mediului, ingineria mediului. Finanțarea din surse bugetare a unei grupe de 15 persoane la specialitatea Economie si managementul mediului la master in cadrul ASEM si USM.,,</p>
	<p>Se acceptă. Textul a fost modificat, corespunzător</p> <p>Se acceptă. Textul a fost expus în redacția propusă.</p>

	<p>Acțiunea nr. 60, în coloana Acțiuni, textul „Elaborarea și organizarea instruirilor pentru profesori” să se substituie cu textul „Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice,”</p> <p>Acțiunea nr. 62, în coloana Acțiuni, sintagma „manualelor digitale,, să se substituie cu cuvintele „informații/publicații”; din coloana Indicatori de monitorizare, să se excludă cuvintele „manuale și”</p> <p>Acțiunea nr. 64, în coloana Indicatori de monitorizare, după indicatorul acțiunii să se suplimenteze cu cuvintele „pentru aplicarea setului Green Pack”.</p> <p>Acțiunea nr. 65, din coloana Acțiuni să se excludă cuvintele „de stat și private”.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost substituit</p> <p>Se acceptă parțial. În lipsa finanțării suficiente pentru publicarea manualelor/publicațiilor în tiraje mari – plasarea lor în format digital este o soluție viabilă aplicată la scară europeană pentru asigurarea accesului echitabil.</p> <p>Se acceptă. Indicatorul a fost modificat</p> <p>Se acceptă. Cuvintele indicate au fost excluse.</p>
--	--	---

Secretar general de stat

Iurie UȘURELU